

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesечно 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
podejska izdaja
celoletno v Jug.
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 E.

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
slo.p. peti-vrsta
malloglas po 150
in 2 D, večli ogasi
nad 45 mm v širine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
p. Pr. vedem g.
naročniku odpust
Izide od 4 zjutra
razen ponedeljka in
dneva po prežniku

Uredništvo je v Kopnarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, neizbranih
pism se ne sprejemajo »Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2326

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopnarjevi ulici št. 6 »Cekovni
račun: Ljubljana št. 10.550 in 10.348
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Po Schobrovem odhodu

Rim, februarja.

Prijateljska pogodba med Italijo in Avstrijo ima tudi zelo šibko stran. Pogodbenika se trudita, kako bi dala sporazumu povsem različen pomen, fašisti se z njim bahajo, Avstrijci pa se ga skoro ženirajo. Prvi trdijo, da je avstrijsko-italijansko zблиžanje prevrglo vse politično razmerje sil v Srednji Evropi, seveda Italiji v prid, drugi poudarjajo, da je v glavnem ostalo vse pri starem. En dokaz več, da se interesi obeh držav križajo.

Fašistična diplomacija je strogo tajna, tudi listi so bili topot nenavadno rezervirani, fašistični načrti pa se vendar dajo razbrati iz njih. Nameni, ki jih je imel fašizem z Avstrijo, so notranje in zunanje političnega značaja. Prvo načelo fašistične notranje politike je držati javno mnenje v stalni napetosti, nuditi mu vedno kaj novega, postreči mu z novimi dogodki, ki vzbujajo upanje v boljšo bodočnost. V tem je g. Mussolini pravi mojster. Pripraviti širšo italijansko množico, ki so jo pisatelji in publicisti, učitelji in profesorji od časov Radekega in Silvija Pellica do Oberdanka, Battistija, Finzija in Saura naravnost »dresirali« v sovraštvo proti Avstriji, na spoznanje z Avstrijo, ni bilo lahko. Da gre za dve različni Avstriji, težko razume povprečen Italijan, ki je še pred desetimi leti klical »Austria caputa«. Kaj naj Italijani pričakujejo od te »pobite Avstrije«, o kateri je Mussolini še nedavno dejal, da je to, kar je? V odgovor je naslikal fašistični tisk v bujnih barvah možnosti gospodarskih zvez z Avstrijo. Pričakuje se pravi naval avstrijskih letoviščarjev, ki so nekaj let sem skoro bojkotirali Italijo. Dunaj je vozil trgovskih nit, ki peljejo na Balkan.

V resnici delajo italijanski kapitalisti na to, da bi se plasirali na Dunaju, odkoder bi lažje obvladali tržaško ozalje in v Balkan ter dobili vpliv na avstrijsko industrijo in rudnike. Trgovinski odnosi med Italijo in Avstrijo so se lansko leto zboljšali za 9% v primeri z letom 1928. V prvih enajstih mesecih je Avstrija uvozila iz Italije blaga za 103.7 milijonov šilingov, medtem ko je njen izvoz v Italijo znašal 172.4 milijone. Narasel je izvoz živil in pijač od 3.7 v letu 1928. na 5.2 v letu 1929., izvoz živine od 0.2 na 0.3 milijona šilingov; izvoz lesa v Italijo je prinesel 61 milijonov. Trgovinske odnose urejuje pogodba iz leta 1923, ki se je dopolnila s sporazumom iz leta 1927.; ta je stopil v veljavo februarja lanskega leta. Pogodba vsebuje klavzulo o največji ugodnosti in daje Avstriji do 15% znižanja pristajniških pristojbin v Trstu.

V preteklem letu je narasel tudi izvoz tistega blaga v Italijo, ki ga izvažata tudi Jugoslavija. Okrepitev trgovinske zveze med Avstrijo in Italijo gre torej na račun Jugoslavije. Schober je italijanskim časnikařem izjavil, da uvoz žita v Avstrijo čedalje bolj pada in da je namen njegove vlade dvigniti kmetijstvo. Nadalje je avstrijski kancelar dejal: »Avstrijska vlada si bo živo prizadevala, da razmahne trgovske zveze z Italijo. Uspeh pa ne odvisi od nas samih, temveč v prvi vrsti od carinske in trgovinske politike drugih držav.« Schober je hotel s tem poudariti, da ne more v gospodarskih koncesijah Italiji iti predaleč, da ne bi izval gospodarskih represalij svojih sosedov.

Fašistični tisk je opisoval Schoberja kot moža žvečne roke in anfidemokrata, ki je rešil Avstrijo rdeče strahovlade. Rim je postal zopet učitelj narodov po zaslugi fašizma. Nikdo ne bo mogel zanikati, da je po fašizmu posneta Heimwehr pripomogla k ustvaritvi duševnega razpoloženja za zблиžanje z Italijo. Idejno sorodni gibanji, ki sta si postavili za program uresničenje nacionalnih teženj, katere so si v diametralnem nasprotstvu, fašizem in Heimwehr, ki sta se še nedavno pobijala, sta si podala roke in to še preko Južnega Tirola. Stahlhelmoveci so se poleti poklonili poslancu Staraceju, nekdanjemu fašističnemu tajniku na Južnem Tirolskem, Hitler se je javno odpovedal tej nemški deželi, Heimwehr molči. Mar so se Heimwehrovi zadovoljili z zadnjo mrvico, ki je padla na Južno Tirolsko, kjer se smejo danes zopet rabiti nemške reklamne okrožnice, nemški jedilni listi in jedilno orodje z nemškimi napisi? Dunajski tisk je vprav naivno lojalno pozdravil ta fašistični ukrep kot napoved »novega kurza« na Južnem Tirolskem. Morda pa je Schober odnesel iz Rima kakšne konkretne obljube v tem pogledu? Sicer, kje leži razlaga za ta molk po tolikšen. vpitju o zatiranju tirolskih Nemcev? Nasprotniki fašizma, Stahlhelma in Heim-

Volivna zmaga bolgarske vlade

Vlada dobila 500.000, opozicija pa 300.000 glasov — Krvavi spopadi — Več ubojev

Sofija, 17. febr. a. Pri večerašnjih volitvah je zmagala vlada s pol milijona glasov napram 300 tisoč, ki jih je dobila opozicija. Na mnogih krajih je prišlo do krvavih spopadov, ker se je za volitve z obeh strani vršila velika kampanja in je bila opozicija zelo aktivna. Posebno so se protivili terorju zemljoradniki. Vendar jim je le z največjo težavo uspelo dobiti večje število glasov.

Vsled krvavih spopadov je policija aretirala prav mnogo oseb. V Ovedarih sta bila ustreljena dva vladna agitatorja. V istem kraju je bil tudi ubit občinski stražnik ter nekoliko kmetov. V Čepinici pri Sofiji je bilo aretiranih 80 ljudi. V Česmedinovem so kmetje napadli občinskega uradnika in ga ubili. Ubit je bil tudi zemljoradniški agitator Vučev. V Seladinovem je izgubil življenje tamošnji občinski tajnik.

V občini Govodarem se je zbralo na stotine kmetov z lovskimi puškami in koli ter so ubili dva volivna agenta vladne stranke. Nato so napadli volivni lokal v šoli. Pri tem je bil ubit en orožnik, en pa težko ranjen. Na pomoč je prišla policija iz Pasardžika, ki je le s težavo napravila red in aretirala 50 kmetov. Tudi v kraju Šesmedinovi v okrožju Ištiman je množica napadla volivni lokal. Orožniki so oddali salvo, pri čemer je bil ubit kolovodja. En orožnik je bil težko ranjen. V Saladinovem okraju Pasardžik so pristaši kmečke stranke ubili občinskega tajnika.

Uradni podatki

Sofija, 17. febr. AA. Objavljeni so ti-le uradni podatki o občinskih volitvah:

»Zgovor« je prejel 487.000 glasov, opozicija je zbrala 287.000 glasov, od teh glasov so prešli zemljoradniki 143.000, demokratski 25 tisoč, dočim odpade ostanek na ostale opozicijske stranke. Zanimiva je zmaga zemljoradnikov v okolici Sofije, kakor tudi zmaga opozicije v okolici Vrača, Ferdinandovega in Trnave.

Pred rekonstrukcijo bolgarske vlade

Sofija, 17. febr. AA. Minister trgovine g. Boboševski bo podal ostavko na današnji seji ministrskega sveta. S tem bo otvorjena kriza bolgarske vlade.

Sofija, 17. febr. U. Po današnjem ministrskem svetu je sporočil ministrski predsednik Ljapčev, da je sklenil s pristankom kralja

Pogajanja z Avstrijo prekinjena

Dunaj, 17. febr. U. Pogajanja za trgovinsko pogodbo med Avstrijo in Jugoslavijo so se morala za par tednov prekiniti, ker je ne samo glavni avstrijski strokovnjak, sekcijski šef Schüller, temveč sta tudi oba jugoslovanska delegata dr. Milan Todorović in Velja Stojković odpotovala kot člana jugoslovanske komisije na ženevska pogajanja za ustvaritev carinskega miru v Zenevo.

wehra iščejo razlage v monakovskem procesu proti Hitlerju, kjer so padle težke obtožbe od nekdanjih Hitlerjevih pristašev, češ, da so njegove organizacije v Nemčiji in na Dunaju prejemale denarne podpore od južnih sosedov.

Naj si bo temu kakorkoli, gotovo je, da razvija fašistična diplomacija v Srednji Evropi izredno živahno akcijo, ki se hrani s sadovi za Italijo ugodno zaključene vojne, kakor so: reparacije, okupacija Trsta in Brennerja in vsaj začasna izločitev Rusije s srednjeevropskega pozorišča. Na drugi strani ustvarjajo italijanski diplomaciji ugodno psihološko razpoloženje je fašizmu sorodna gibanja. Se novembra je nek Mussolinijev obnovoalec baron Holleben na svojih predavanjih v Nemčiji in Avstriji zagovarjal ustvaritev nemško-avstrijsko-italijanskega bloka. Vredno je, da podamo nekaj odstavkov iz teh govorov dobesedno, ker je v njih točno podan Mussolinijev zasutek bodoče Evrope in pa njegov daljnji namen, ki ga ima z Avstrijo. Baron Holleben je dejal:

»Evropski narodi bodo šele tedaj svobodni, ako to majhno Evropo organizira fašizem, to je skupina imenitnih mož, ki jim je na srečo edino blaginja države. Treba je usta-

Bolgarski listi o volitvah

Sofija, 17. febr. AA. Povodom občinskih volitev pravi demokratski list »Zname«, da gre očitno za ponarejanje števil, ki so bile objavljene. Ako se primerjajo številke z volilnimi rezultati v posameznih krajih, čijih stanje je znano, se dobijo tako čudni sklepi, da se jim bo moral smejati tudi najbolj navdušen pristaša »Zgovora«. List pristavlja, da bo opozicija vendarle imela več sto občin na svoji strani. Do nemirov je prišlo zato, ker so pristaši »Zgovora« hoteli za vsako ceno zmagati.

Opozicijski listi priobčujejo brzoglavko poslanca Jordana, v kateri pravi, da je bila okoli Pazardžika za časa volitev naravnost obkoljena od orožnikov in policijskih agentov in da so oblastva prijela veliko število kmetov. V Sofiji je bil prijet rezervni polkovnik Bukov, član glavnega odbora zemljoradniške stranke, o katerem gre glas, da je bil v zaporu pretepen.

List »Nesavisimost« pravi, da je vlada odgovorna za krvave dogodke, ki so se odigrali tekem volitev.

»Demokratski Zgovor« pa poroča o zmagi vlade in o tem, da so bile volitve svobodne. Zanimivo je, da je ta list tik pred volitvami priobčil na uvodnem mestu ležeče tiskano beležko o tem, da je vlada izvršila svojo dolžnost s tem, da je pripravila svobodne volitve in omogočila svobodno volilno borbo.

Sofija, 17. febr. U. V zvezi s krvavimi dogodki pri večerašnjih občinskih volitvah je opozicija hudo napadla vlado in trdila, da je vlada pripravila spopade. Liberalni poslanec Jutov je poslal pismo Ljapčevu, v katerem trdi, da je Ljapčev preprečil propagando opozicije s tem, da je dal aretirati opozicijske volivce, prepovedal tiskarnam tiskati opozicijske manifeste in poslal v bližino romunske meje civilne policiste, ki so povzročili krvave dogodke.

preosnovati kabinet. Jutri bo razgovor med ministrskim predsednikom Ljapčevim, finančnim ministrom Molovom, zunanjim ministrom Burvom in predsednikom zbornice Cankovom. Domneva se, da bo preosnovanje kabineta zadelo na velike težkoče, posebno s strani Cankova. Med Ljapčevim, Burvom in Molovom pa je že prišlo do sporazuma.

Dr. Protulićac iznuščen

Zagreb, 17. febr. a. V soboto zvečer je tukašnje sodišče izpustilo dr. Ivana Protulićaca, ki je bil kakor znano obtožen, da je na skrivnem hotel voditi orlovsko organizacijo.

Poslanik Henderson v Zagrebu

Zagreb, 17. febr. a. Angleški poslanik na našem dvoru g. Henderson je posetil danes dopoldne ob 11 Strossmayerjevo galerijo slik, v kateri se je mudil nad 1 uro. Izrazil se je o njej zelo laskavo.

riti blok Nemčije, Avstrije in Italije, ki more edini rešiti Evropo. Misel na zvezo med Italijo in Avstrijo je bila sprožena, ko se je mons. Seipel sestal z italijanskim zunanjim ministrom v Veroni. Ako bi bila tedaj Italija fašistično organizirana, bi gotovo ne bila opustila tega načrta, ker tvori Avstrija za Italijo most z Madjarsko in je kot takšna nadvse važen element za italijansko politiko na Balkanu. Poleg tega bi Italija lahko izkoristila avstrijske rudnike, ki jih je tako potrebna. Holleben je še dejal, da je uresničenje italijansko-avstrijskega bloka bolj verjetno kot se zdi na prvi pogled, ker se Evropa ne briga za rešitev avstrijskega vprašanja, medtem ko se na drugi strani čedalje bolj približujeta Berlin in Rim. »Prišel bo dan, ko bodo fašistične struje v Nemčiji in Avstriji prevladale in ustvaril se bo nemško-avstrijsko-italijanski blok ter tako uresničila edino možna oblika Panevrope.«

Skozi Dunaj, »ki ne sme postati središče jugoslovanske balkanizma« — to zahtevajo rimski listi — naj bi peljala pot v Berlin. Le ena težava je vmes. Če so reparacije odprle vrata na Dunaj, potem hranijo ključ v Berlin Francozi...

Poslanik Köster nevarno bolan

Belgrad, 17. febr. a. Stanje nemškega poslanika na našem dvoru, dr. Köstnerja, ki se je 15. t. m. podvrgel operaciji na slepiču, se je zelo poslabšalo. Danes ob 8 zjutraj so izdali zdravniki-specialisti, ki ga zdravijo v sanatoriju, bilten, v katerem pravijo, da je poslanikovo stanje zelo kritično. Njegova temperatura je bila danes zjutraj 37.9, puls 138. Nemškega poslanika zdravijo univerzitetni profesor dr. Ignjatović, univerzitetni profesor dr. Milan Hostić, dr. Vukić Pijade in dr. Vlastimir Janković.

Ob bolnikovi postelji se stalno nahaja njegova soproga Keti. Vsakčas se oglasijo njegovi prijatelji, ki se živo interesirajo za njegovo stanje.

Ob 11 ponoči je obiskal bolnika Nj. Vel. kralj, ki se zelo interesira za stanje poslanikovo.

Nemški poslanik na našem dvoru dr. Köstner je v Belgradu zelo popularen. Znan ni samo kot književnik, marveč tudi kot dober poznavalec umetnosti. Uživa simpatije vsega Belgrada. Intenzivno dela za zблиžanje jugoslovanskega in nemškega naroda. Bil je glavni iniciator za prihod nemškega pesnika Deublerja v Jugoslavijo.

Belgrad, 17. febr. e. Danes popoldne je prispel z Dunaja zdravnik specialista za notranje bolezni dr. Wenckebach, ki je takoj na to obiskal bolnega nemškega poslanika, ter imel z belgrajskimi zdravniki daljši konsilij, po katerem se je izdalo zvečer ob 8 sledeče zdravstveno poročilo. Temperatura 38.2, puls 138, respiracija 38—40, krvni pritisk maksimum 155, minimum 100. Stanje bolnikovo je stalno resno.

Vest o težki bolezni nemškega poslanika je povzročila veliko senzacijo in živahno zanimanje v Belgradu. G. dr. Köstner je v teku kratkega bivanja v Belgradu pridobil številne prijatelje in čestilce. Njegovo poslanništvo je v tem času postalo zbirališče najuglednejšega belgrajskega prebivalstva, predvsem iz umetniških in literarnih krogov. Zato je vest o njegovi bolezni izzvala težak vtis v prestolici. V sanatoriju v Vračarju, kjer bolni poslanik leži, so stalno zbrani mnogostevilni njegovi prijatelji.

Tekom današnjega dne so obiskali bolnika v sanatoriju skoraj vsi njegovi diplomatski kolegi. Ponovno ga je obiskal tudi minister dr. Korošec. Popoldne je bilo g. poslaniku nekaj bolje in je lahko sprejel svojo seprogo in svoja dva otročka.

Boj za krušne cene v Zagrebu

Zagreb, 17. febr. a. Danes dopoldne je mestni magistrat prijavil tržnemu nadzorstvu veliko število pekov, ki so samovoljno dvignili ceno kruha. Nekateri pekarski obrtniki so dvignili ceno belega kruha na 5, črnega pa na 4.50 Din, čeprav so ostale cene moke povsem iste. Vprašanje krušnih cen se vleče že dalj časa. Nedavno so imeli z ozirom na to pekarski obrtniki svoje zborovanje, na katerem jih je bilo 68. Tedaj so sklenili, dvigniti cene kruhu, in res so nekateri peki to takoj storili. Mestno tržno nadzorstvo je zahtevalo od njih, da izročijo svoje račune. Ako se iz njih točno ne vidi potreba zvišanja cen, jih bo izročilo sodišču. Drugih sredstev mestna občina nima.

Jugoslavija se udeleži budimpeštanskega sejma

Budimpešta, 17. febr. a. Tukaj se vršijo velikopotezne priprave za mednarodni sejem v Budimpešti, ki se bo otvoril 5. maja t. l. »Magyar hirlap« objavlja izjavo generalnega konzula kraljevine Jugoslavije dr. Pavlinovića, v kateri pravi, da se jugoslovanski gospodarski krogi pripravljajo na impozanten nastop in da bodo zgradili v ta namen svoj paviljon. Nedvomno bo ta nastop mnogo pripomogel k uspešnemu razvoju gospodarskih odnosov med Jugoslavijo in Madjarsko. Posebne važnosti je, da pridejo v Budimpešto sami ugledni jugoslovanski gospodarski strokovnjaki. To potovanje je važno radi tega, da pridejo jugoslovanski in madjarski krogi medsebojno v stik.

V zvezi s tem zahteva »Magyar hirlap«, ki spada v interesno sfero težke industrije, da naj se madjarska politika preorientira v tem smislu, da pride do tesnejših zvez z gospodarskim in trgovinskim ozirju z Jugoslavijo, kjer bi našla madjarska industrija širok trg.

Prvi javni akt državnega ta nika Pacellija

Dunaj, 17. febr. U. Prvi javni akt novega kardinala, tajnika Pacellija je brzojavka, poslana pečeževemu nunciju na Dunaju, v kateri se izreka zahvala sv. očeta za poslano čestitko avstrijske vlade, duhovščine in katoliškega prebivalstva, katerim je dal papež svoj blagoslov. »Reichspost« vidi v tem poseben dokaz papeževu naklonjenosti avstrijskim katoličanom.

Fašistovska ustava

Rim, 17. febr. I. Uprava fašistovske stranke je objavila nov pravilnik, ki določa za vselej red pri napredovanju v fašistovski službi ter stranko naredi res za »posebno državo« v mejah Italije. Na čelu stranke stoji Duce kot »živ izraz temeljnih strankinih načel«. Sledi mu generalni tajnik (sedaj Turatti), ki ima izredne, skoro neomejene pravice: sme n. pr. celo kaznovati narodne poslance, ki so karkoli zagrešili zoper strankine predpise in odloča osebno, ne da bi koga vprašal. Prefektu vsakega okraja je dodeljen fašistovski tajnik kot politični voditelj. Mora predvsem zasledovati »politično delovanje svojega članstva, njegovo zasebno življenje in moralno«. Te določbe nudijo zaničljivo gradivo za primerjanje z razmerami pod sovjetil. Več določb nove ustave mora »jamčiti za osebno poštenje slehernega fašista«. Na zahtevo okrajnega tajnika mora vsak fašist »jasno, točno in v poljubnem trenutku pojasniti, iz katerih virov zajema svoja sredstva in kako živi«.

Albert Thomas pride v Belgrad

Belgrad, 17. febr. a. Prihod tajnika mednarodnega urada dela g. Alberta Thomasa v našo državo je definitivno določen za 27. t. m., ko se pripeje iz Belgarije. Druga marca se odpelje g. Thomas v Grčijo. Raren Belgarske, Jugoslavije in Grčke bo obiskal tudi Romunijo. Njegov prihod v našo državo je v zvezi s predstoječo revizijo socialnega zakonodajstva. Z ozirom na to se vrši konferenca delavske zbornice v Belgradu, na kateri bodo pretresali to vprašanje.

Za odpravo davka

na nosilni promet

Belgrad, 17. febr. AA. Na eni zadnjih sej belgrajskih gospodarskih zbornic je bilo v razpravi vprašanje davka na poslovni promet. Predsedništva trgovske, industrijske in obrtniške zbornice so sklenila izročiti ministru finančne spomenice, v kateri ga bodo prosila, naj se pri kraljevski vladi zavzame za ukinjenje tega davka.

Belgrajske vesti

Belgrad, 17. febr. a. Sinoči je Nj. Vel. kralj sprejel v avdijenco člane upravnega odbora bivše HSS.

Belgrad, 17. febr. e. Južno srbski škof dr. Gnidovec iz Skoplja je danes prispel v Belgrad, od koder odpotuje jutri v Zagreb na konferenco jugoslovanskega episkopata, ki se bo vršila 19. t. m.

Belgrad, 17. febr. a. Jutri v torek priredi Jadranska straža svečano zadušnico za ponesrečene mornarje brodomolnega parnika »Dachser«. Svečana zadušnica se bo vršila v cerkvi Kristusa kralja.

Belgrad, 17. febr. e. V Belgradu se mudi deputacija sadilcev sladkorne pese, da na merodajnih mestih predlože svoje prošnje in želje, ki gredo predvsem za tem, da se cena sladkorne pese dvigne, ker je njena nizka cena v nesorazmernosti z visoko ceno sladkorja.

Belgrad, 17. febr. a. Hrvatski klub v Belgradu je proslavil včeraj skupno z »Napredkom« na ljudski univerzi 115 letnico rojstva škofa Strossmayerja. Akademija je bila zelo dobro obiskana, posebno od strani belgrajskih Hrvatov. Goste je pozdravil g. Pero Lasković. O Strossmayerju je govoril g. Maksim Mrzljak.

Belgrad, 17. febr. AA. Sinoči se je v svojem stanovanju v Zemunu obesila iz žalosti 74 letna starica Tereza P.

Drobne novice

Rim, 17. febr. U. V zdravstvenem stanju švedske kraljice je nastalo nenadno poslabšanje. Danes izdani buletin govori o globoki pobotosti bolnice.

Wellington, 17. febr. AA. Novozelandski parnik »Eleanor Bolling«, ki je skušal rešiti Byrdovo ekspedicijo, je obličal v ledu. Byrdova ekspedicija bo morala ostati še eno leto na Južnem tečaju.

Pariz, 17. febr. U. »Echo de Paris« poroča, da se bo začela izpraznjevati tretja cona v Porenju začetkom meseca marca. Pešpolki odrinejo 10., topništvo 20. marca, dočim ostane konjenica v deželi do zadnjega.

London, 17. febr. U. »Daily Telegraph« javlja, da ima francoska vojska tanke nove, posebne konstrukcije z oklepom 35 do 45 mm, kateri kljub teži 70 ton dosežejo hitrost najmanj 13 km na uro. Angleški tanki imajo le 8 mm debele oklepe.

Dunaj, 17. febr. U. Število brezposelnih na Dunaju se v prvi polovici februarja narastlo za 2380 oseb na 100.018.

Dunaj, 17. febr. U. »Reichspost« poroča, da bo vlada v četrtek predložila narodnemu svetu predlog, da se zakonito določi, naj v bodoče Heydnova himna z besedilom Kernstocka velja za uradno avstrijsko državno himno.

Francoska vlada padla

Pariz, 17. febr. U. V politični atmosferi francoske notranje politike, ki je bila že več tednov zelo napeta, je prišlo danes do izbruha. Poslanska zbornica je med finančno debato izrekla vladi v vprašanju druge vrste nezaupnico z 286 proti 281 glasovom in jo strmoglavila z razliko petih glasov. Zgodilo se je to v vprašanju vračila preveč plačanega trgovskega obrtnega davka v zadnjih letih. Finančna komisija je za to predlagala precej visoko vsoto, katero je Cheron odklonil. Ker je poročevalec zbornice vztrajal pri svojem predlogu, je stavil Cheron vprašanje zaupnice, ki je bila odklonjena. Seja je bila takoj nato zaključena.

Vlada je bila strmoglavljena okoli 19.45 zvečer. Ze ob 16 popoldne je izbruhnila prva kriza, ki jo je vlada le s trudom odvrnila. — Tudi tu je šlo za vprašanje druge vrste, pri katerem je Cheron zahteval zaupnico in je vlada ostala v manjšini za 11 glasov. Ker pa posebni parlamentarni poslovni red francoske zbornice dovoljuje naknadno modifikacijo glasovanja, se je vladi popoldne posrečilo na ta način doseči večino še 20 glasov. Stiri ure pozneje je sledila katastrofa za vlado.

Prva evropska gosp. konferenca

Konferenca vlad, ne konferenca strokovnjakov

Zeneva, 17. febr. U. Danes dopoldne je bila ovrnjena prva evropska gospodarska konferenca pod avspicijami Društva narodov. Od 27 evropskih članov Društva narodov jih je na konferenci zastopanih 26 (samo Albanija manjka). 18 teh držav pa zastopajo aktivni finančni in trgovinski ministri. Kot najvažnejše dejstvo te konference je danški predsednik, grof Moltke o načil v olivritnem govoru, da je to konferenca vlad, ne pa konferenca strokovnjakov, kakor je to bila na svetovni gospodarski konferenci l. 1927. Od takrat se od sprejetih priporočil ni izvedlo skoro nič in so imela takratna priporočila samo finančno-teoretični odmev. Moltke je pozdravil posebno prisotnost belgijskega zunanjega ministra Huysmansa in angleškega trgovskega ministra Grahama, ki sta poleg velike pobude Briandove in Stresemannove neposredno povzročila sklicanje konference. Nameravana akcija pač ne more biti za vse države istega interesa, kakor je za oni kontinent, katerega narodi že stoletja živijo

Konference v Haagu, Londonu in Zenevi, ki so se hitro vršile druga za drugo in s tem povzročile, da se je notranja politika zanemarjala, kakor tudi prevelika častihlepnost Tardieuja so povzročile, da je kronični konflikt v vladi postal akuten. Najakutnejši je postal konflikt med finančnim ministrom Cheronom in finančno komisijo. Tardieuju se je že pred tednom svetovalo, naj Cherona še pravočasno odstrani iz vlade, preden bi križ finančnega ministra potegnila za seboj ves kabinet. Zato je tudi Tardieu v petek popoldne hitro prišel iz Londona, da krizo odvrne še v zadnjem trenutku. V soboto in nedeljo se je res zdelo, da se je Tardieuju še zadnjič posrečilo, zlomiti trdovratnost Cheron in rešiti položaj. Včeraj pa je Tardieu v svojo nesrečo zbolel na španski bolezn in je moral ostati v postelji in ker so mu zdravniki za dva dni odsotovali vsako politično delovanje, ni mogel več rešiti položaja v zbornici. Intransigentno stališče finančnega ministra, njegova reakcionarna davčna politika, njegov odpor proti začasnim socialni reformi so zapечатile usodo kabineta. Tardieu je padel radi finančnega ministra, ki je bil že dolgo spotika v njegovem kabinetu.

gosto naseljeni drug pri drugem in so v veliki meri imeli bistveno enakomeren gospodarski razvoj. Predvsem tudi sestava konference v svoji preležni evropski večini, ki obstoja celo iz vodilnih osebnosti evropskega narodnega gospodarstva, dokazuje najbolje, kje je danes rana vsega svetovnega gospodarstva. S tega vidika je evropski problem del problema svetovnega gospodarstva in se je z njim bavilo tudi društvo narodov. Predsednik Moltke daje namesto oznabe »carinsko premirje« ali »carinski mir« prednost rajši temu, da bi se govorilo o stabilizaciji carin, ker bi potem postalo jasno, da gre v načelu za to, da se meloda, ki je bila sprejeta že od večine evropskih držav, razširi in posploši, ker še ni našla pota v nekatere gospodarsko važne dežele, kakor Anglijo in Nizozemsko. S tem bi si dala konferenca mnogo natančneje opisani problem, dočim se »premirje« vedno lahko smatra za sredstvo v dosegu kake druge stvari.

Zahteve tirolskih poslancev odbite

Politične debate zaradi rimske pogodbe ne bo — Tudi socialni demokrati ne ugovarjajo pododbi

Dunaj, 17. febr. U. Prijateljska in razsodična pogodba z Italijo bo prišla v četrtek v narodnem svetu do prvega čitanja in, kakor pišejo listi krščanske socialne stranke, se bo odkazala brez nadaljnje debate odboru. Tirolski poslanci so hoteli prvotno, da se pri tej priliki razvije velika politična debata. Izrekli so to željo v deputaciji, katero je predstavil dr. Seipel zveznemu kancelju dr. Schobru, ki pa ji je, kakor poroča »Neuigkeits-Weltblatt«, izjavil, da želi v trenutku, da bi se o njegovem rimskem potovanju čim manj govorilo. Dr. Schober je dal tirolskim poslancom zaupna pojasnila o svojih pogajanjih z Mussolinijem glede kurza italijanske politike na južnem Tirolskem. Navedeni list dostavlja: Ker tudi socialni demokrati proti pogodbi iz palače Venezia nimajo ugovorov in ker je posebno po lastni

izjavi dr. Schobra bodoče potovanje zveznega kancelerja v Berlin v ožji zvezi z rimskimi pogajanjmi, ni izključeno, da bo sploh odpadlo prvo čitanje pogodbe v narodnem svetu. O zaupnem poročilu, ki ga je podal zvezni kancelju glavnemu odboru, poroča »Tiroler Anzeiger«, da so člani glavnega odbora s hlačno stvarnostjo motrili izvajanja zveznega kancelerja. Ta stvarnost se blagodejno razlikuje od bombastičnega načina, kakor so nekateri dunajski listi pisali o rezultatu rimskega potovanja. Najbrže so ti rezultati taki, da se njihova vrednost v tem trenutku ne da popolnoma presoditi. Najbrže bo treba še počakati, kako se bodo odnošaji med Avstrijo in Italijo nadalje razvijali, preden bo mogoče pravilno oceniti pomen nove diplomatske akcije.

Apanaža ital. prestolonaslednika

Rim, 17. febr. AA. Proračun ministrstva financ za leto 1930 predvideva trimilijonsko apanažo za italijanskega prestolonaslednika Umbertoa. Apanaža mu je bila po poroki povečana za 1 milijon lir.

4000 ljudi aretiranih v Chicagu

Chicago, 1. febr. AA. Sinoči je priredila policija obsežno racijo. Aretirali so 1124 sumljivih oseb. Doslej je bilo aretiranih skupno 4000 ljudi. Večina aretirancev je bila pozneje izpuščena.

Podupljiivi uradniki v Rusiji

Moskva, 17. febr. AA. V Tuli je bil končan proces proti 77 uradnikom krajevnega sovjetskega oblastva. Obtoženi so bili zaradi prejemanja podkupnine in protisovjetske propagande. Pet uradnikov je bilo obsojenih na smrt.

Sovjeti zaprli vse borze

Moskva, 17. febr. AA. Vlada je zaprla vse blagovne in efektivne borze. Inozemske valute in efekti bodo kotirali pri odborih državne banke.

Tudi žde preganjanja

Varšava, 17. febr. U. Listi poročajo, da je versko preganjanje v Sovjetski Rusiji naprjeno tudi proti židom. V Minsku so bili aretirani štirje rabini, ker so obdolženi, da so v sinagogah vodili protivladno propagando, hranili protisovjetske letake ter organizirali nelegalne verske šole in tajno mladinsko zvezo. Oblasti so zaprle devet sinagog in zaplenile zavite ture. Ker je chicaški rabin dr. Leser pred kratkim bival v Minsku, so oblasti obdolžile tamkajšnje rabine, da so v zvezi z inozemskimi židovskimi protisovjetskimi elementi.

Ali je res nedopustno?

»Slovenski narod« je objavil dne 15. februarja t. l. po »Obrtnem vestniku« okrožnico, ki sem jo razposlal kot funkcionar Zavoda za pospeševanje obrti zbornice za TOI onim gospodom obrtnikom na deželi, ki jih smatram za sposobne, da podpro delovanje zavoda za pospeševanje obrti. Okrožnica se glasi:

Zavd za pospeševanje obrti Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani rabi nekaj zaupnikov širom svojega okoliša. Važno je, da dobimo res prave zaupnike, naše odločne može, take, ki so res zaupanja vredni in nebojazljivi.

Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za vseh važnejših zadevah, tako n. pr. za pririsanje tečajev, za imenovanje v razne šolske odbore, za mnenja o osebah, ki se iz raznih vzrokov obračajo na Zavod ali Zbornico, pa tudi radi kontakta, ki ga hoče naš zavod imeti napram raznim zadrugam in sploh v vseh zadevah.

Mesto zaupnika bode častno, vendar pa bomo povrnili stroške za pisanje, kot znamke, papir itd. Prosimo Vas, ako se v Vaš delokrog sami določite oziroma nam sporočite ime obrtnika, ki bode to mesto sprejel. Bolje je, da je delokrog manjši v večjem kraju. Za daljni kraj v Vašem okraju pa nam prosimo, imenujte Vi koga drugega.

Odgovor, da soglašate s tem, nam pošljite takoj, istotako imena onih, katere boste Vi določili. — Prosimo Vas, da priporočate naše glasilo »Jugoslovanski Obrtnik«.

Obema, »Slov. narodu« in »Obrtnemu vestniku«, se iskreno zahvaljujem za objavo okrožnice in prosim pri tej priliki vse gospode, ki so okrožnico prejeli, naj čimprej odgovore.

Na očitek, da sem s to okrožnico »briskral po obrtnem zakonu ustanovljene obrtne organizacije, osobito pa Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani, Splošno zvezo obrtnih zadrug v Mariboru in Zvezo trgovskih grenjev v Ljubljani«, pa pripominjam samo to, da dobro vem, da so vse našete organizacije zakonite, kakor morajo biti zakonito priznane pač vsa obstoječa združenja, ravno tako dobro pa tudi vem, da zgornj našete organizacije niso za popolnoma neodvisni in samostojni fond za pospeševanje obrti zbornice za TOI nikake vrhovne inštanice, katerim bi bil zavod podrejen. Zavod za pospeševanje obrti zbornice za TOI si mora pač pridržati pravico, da se zaupno obrača, na kogar se hoče. S tem še nikakor ne odklanja sodelovanja z zgornj naštetimi organizacijami, ampak si ga le želi, ker je zavod ustanovljen za »obrtne brez razlike«. Težavno pa je seveda sodelovanje, dokler se javno zastopa mišljenje, da »ta institucija (t. j. zavod), ne odgovarja željam in potrebam našega obrtništva« (»Slovenski Narod«, dne 15. febr. t. l.). Take izjave in besede iskreno obžalujem, ker jih nisem od domače strani nikdar pričakoval, najmanj pa iz samih obrtniških krogov. Take besede niso nikomur v čast.

Ivan Ogrin,

podpredsednik zbornice za TOI

Stalin preganja Trockega otroke

Berlin, 17. febr. U. Nemški pristaši Trockega objavljajo pismo, ki so ga dobili iz Moskve in ki trdi, da je dal Stalin ustreliti nekega posredovalca Trockega z imenom Blumkin. Blumkin je prišel k Radeku s predlogi in načrti Trockega, da bi se sedaj v Rusiji izvedel skrajni boj za opozicijske ideje. Radek pa na to ni pristal, temveč je pozval Blumkina, naj se takoj javi pri GPU in tam pove vse, kar ve o načrtih Trockega. V tem pismu se dalje trdi, da je bil Blumkin ustreljen šele tedaj, ko se je branil, izpovedati proti opoziciji. Dalje je Stalin kot odgovor na objavo spominov Trockega dal aretirati hčer Trockega, dasi je resno bolna. Druga hči Trockega, ki je bila aretirana že pred poldrugim letom, je umrla v ječi za jetiko. Tudi oba zeta Trockega sta v ječi.

Naznanjamo žalostno vest, da je naša ljubljena stara mamica, gospa

Nežica Kovačič
roj. Kurent

po kratkem trpljenju, previdena s svetimi zakramenti, danes, v 84. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.

K večnemu počitku jo spremimo v sredo, dne 19. t. m. ob 2 popoldne iz Rakovnika na pokopališče v Sori.

Rakovnik pri Medvodah,
dne 17. II. 1930.

RODINI KOVAČIČ IN
KLEMENC.